THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY
CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

א נאציאנאל־אידישע צייטונג פאר אידישע און קענערער עניגים בפרט און פאר אלועלטליכע עניגים בכלל, און וועלכע איז אינערעל אלס אזעלכע. —

VOLUME III. No. 958 | Toronto, Sunday May 1st, 1916 | כח ניסן פרשה אמור תרעו | מאנטאג, דער 1־טער מאי 1916 | PRICE: ONE CENT

אירלאנדישע רעוואלוציאן צו ענדע. פרא זויזאָרישער פרעזידענט גיט זיך אונטער

קינגסטאן, אירלאנד, מאי 1.

פאָלגענדע פראקלאמאציאן האט ארויסגעלאזען דער "פראוויזאָרישער פרע זידענט" פון דער "אירלענדישער רעפוב־ליק", מר. פיערס, ראטענדיג דאס אלע רע וואָלוציאָנערן זאָלען זיך אונטערגעבען:

"כדי צו פערמיידען דאס אונבע־וואפענטע מעגשען זאָלען ווייטער אויסגע־שלאכטעט ווערען און אין דער האפנונג צו ראטעווען די לעבענס פון אונזערע נאכפאָלגער, וועלכע זיינען ארומגערינ־געלט, און האפנונגלאָז איבערטראפען אין צאָהל, האט די פראָוויזאָרישע רעגיע־רונג אין דער הויפטטווארטיר בעשלאסען אונקאָנדיציאָנעל זיך אונטערצוגעבען און די קאמאנדירונג פון אלע מחנות פון דיא רעפובליקאנער טרופען וועלען בעפעהלען זייערע נאכפאָלגער אוועק צו לעגען זייע־רע וואפען.

נעחתמ'עס פיערס".

אבשטימונג וועגען לואיס בראנדייס ערוואַרטעט היינט

וואשינגטאן אפריל 29

עס ווערט ערוואַרטעט, אז די דזשודי־שערי קאָמיטע פון סענאט וועט זיך ענד ליך צוואיילען מיט דער אבשטימונג וועגען לואי בראנדייס'עס בעשטימונג פאר ריכ־טער פון סופרים קאורט. די אבשטימונג דענקט מען וועט פאָרקומען קומענדען מאָנ־טאג. דאס צוואיילען זיך וועט זיין דער רע־זולטאט פון א דעבאטע וואס איז געבטען פארגעקומען אין סענאט.

נעהאנדעלט האט עס זיך וועגען דער בעשולדיגונג פון סענאטאר עשהורסט פון אריזאָנא אז די רעפובליקאנער ווילען אָב ציהען די אבשטימונג וועגען בראנדייסעס נאמינעישאן ביז איבער די נאציאָנאלע קאָנווענשאנס. די רעפובליקאנישע סענא־טאָרען האבען עס ענטשיידען אבגעלייג־קענט.

בראנדייסעס פריינד זיינען ענטשיע דען דערפאר, אז עס זאָל קומען צו אן אב שטימונג אין דער דזשודישערי קאָמיטע און א רעקאָמענדאציאָן זאָל געמאכט ווע־רען צום סענאט, ווייל אויב די מאיאָרי־טעט פון דער קאָמיטע זאָל אפילו זיין גע גען בראנדייסען זיינען זיי אָבער זיכער, אז אין סענאט גופא וועט די נאָמינאציאָן בעשטעטיגט ווערען.

די שלאכט ביי ווערדון

פאריז אפריל 30

פאָלגענדעס איז דער אָפיציעלער בע־ריכט:

"אין דער ארגאן געגענד האבען מיר געמאכט אן איבעראשונגס אנגריף נעב־טען אבענד ביי א פונקט אין צפון פון פאר דע פארו, וואו מיר האבען "אבגערייניגט" איינינע פון שונא'ס טרענטשעס אין מיר האבען צוריק געבראכט איינינע גשטאנ־גענע.

אויף'ן לינקען בראָג פון טייך מאאס זיינען דייטשע טרופען נעכטען פינף אוהר נאכמיטאג קאָנצענטרירט געוואָרען אין די פערבינדונגס טרענטשעס אין צפון זייט פון בארג נומער 304 מיט'ן צוועק צו אטאקירען אונזערע ליניעס. זיי זיינען זאָ פארט אטאקירט געוואָרען מיט האנד גראַ־נאטען און זיינען געשטערט געוואָרען זיך ארויס צו ווייזען און דאן האבען זיי זיך נעמוזט צוליוויפען. אין דעם זעלבען ראיאָן האט אונזער ארטילעריע פעראורזאכט די עקספלאָזיאָן פון אן אמוניציאָנס לאגער.

"ביינאכט איז אין דיעזען סעקטאָר פארגעקומען אן אלגעמיינער באמבארד מענט, דאס פייער איז איבערהויפט געווען לעבעדיג אין די ראיאָנען פון אוואקור, עין און בארג נומער 304.

אויף דעם רעכטען בראָג פון טייך מאאס נעכטען נאכמיטאג, נאָך א שטאר קען ארטילערישען פארבעראייטונגס פייער גערייכטעט אויף אונזערע ערשטע ליניעס צוזאמען מיט א פארהאנג פייער פון גרויס־סער אינטענסיטעט, האבען די דייטשען נעמאכט אן אטאקע אויף אונזערע טרענט שעס אין מזרח פון טהיאמאן פארם אין וועלכער זיי האבען נענוצט פלאמענדע פליסיגקייטען. די באמבעס אָבער פון אונזער ארטילעריע און דאס פייער פון אונזערע מאשין האַרמאטען האט דעם שונא צוריק געשליידערט מיט גרויסע פערלוסטען.

אין דערזעלבער צייט איז אויך אן אטאקע אויף אונזערע פאָזיציעס צווישען דואמאן און וואָ, אבגעשעלט געוואָרען פון אונזער פייער. די איבריגע טהייל פון דער נאכט איז דאן פארבייגעגאנגען אין בערהעלטניסמעסיגער רוהע אויף דער דאָזיגער טהייל פון שלאַכטפעלד.

'אין לארדען האבען מיר צוריקגע־שטויסען א שטארקען רעקאָנגאסאָיירענדען קריעגס־קאָרפּוס פון שונא אין פראָנט פון וואלד באנאל. אין דרום פון דאמווי.

אין דער וואסזש געגענד איז א קליי־נער דייטשער אנגריף מיט גראנאטען גע גען איינעם פון אונזערע טרענטשעס בייא לא שאפלאט צוריקגעוואָרפען געוואָרען פון אונזער א פארהאנג פייער. —

דייטשען פלאנעווען ווי צו פערניכ־טען זייערע אייגענע שיפען

ניו יארק אפריל 30

דער זשורנאל פון פראָווידענס דרוקט א טעלעגראמע פון ניו יארק וועלכע לוי־טעט, אז מיט א וואָך צוריק איז דארט אָב געהאלטען געוואָרען א געהיים קאָנפע רענץ פון פיעלע דייטשע בעאמטע וועלכע געפינען זיך מיט זייערע שיפען אין אמע־ריקאנער פארטען.

דער צוועק פון דעם קאָנפערענץ איז גע ווען צו דיסקוטירען און געפינען דיא בעס־טע מיטלען ווי אזוי צו פערקריפּלען דיא דייטשע שיפען אין די אמעריקאנער האַ־פענס. אין פאל ווען עס וועט אויסברעכען א קריעג צווישען דייטשלאנד און אמע־ריקא.

פיעלע פארשלעגע זיינען געמאכט גע־ווארען אבער קיין איינער איז נים אנגע־נומען געוואָרען ווייל די פארשלעגע זיי־נען ערקלערהרט געוואָרען אלס אונפראַק־טיש.

עס איז ביים קאָנפערענץ פארגעלעזען געוואָרען א ראָקומענט פון דער דייטשער אמבאסאדע, אין וועלכען עס ווערט אנ־געוויזען וואס מען האט געטהאן צו דיא דייטשע שיפען אין ליסאבאָן איידער דיא פארטוגעזישע רעגיערונג האט זיי פערנו־מען.

די שיפען דארטען זיינען אזוי פערקריי־פעלט געוואָרען און אינווענינ אז דיא פארטוגעזישע רעגיערונג האט זיי נים גע קענט נוצען סיידען אריינשטעלען נייע מאשינען אין זיי.

דער קאָנפערענץ האט אָנגעהאלטען א שטונדע אין א האלב, און עס איז בע־שלאסען געוואָרען צו האבען נאָך א פער־זאמלונג מיט א צייט שפעטער, אָבער דיא פערזאמלונג איז געשלאסען געוואָרען, איז אָנגענומען געוואָרען איינשטימיג אן מיט איין ווענ אָדער א צווייטער זאָלען אלע דייטשע שיפען וועלכע געפינען זיך אין אמעריקאנער וואסערען אזוי פערקריי־פעלט ווערן אז אמעריקא זאָל פון זיי קיין נוצען נים האבען.

סיידען דער סכסוך צווישען אמערי־קא און דייטשלאנד ווערט אויסגעליכען ווערען אויף א פריערליכען אופן.

די איצטיגע לאגע

בעדייטענדע שלאכטען זיינען פאר־נעקומען די לעצטע עטליכע טעג אויף'ן ענגלישען פראָנט.

דאָנערשטאג זיינען צוואנציג דייטשע אטאקען צוריק געשטויסען געוואָרען. אין דעם לאָא סעקטאר האבען די דייטשען פערכאפט איינינג טרענטשעס, וועלכע די אירלענדישע רעגימענטען האבען גע־האלטען. די אירלענדער האבען זייא אָבער גאנץ טאפפער פון דארט אריסגע־יאגט. א דייטשע אטאקע אויף די קע־נעדער ביי סענט עלוא איז אויך צוריקגע־שליידערט געוואָרען.

פרייטאג זיינען פיער דייטשע עראָפּלא־נען, פון א סקאדראָן פון אכט, אראָבגע־בראכט געוואָרען פון פיער ענגלישע מא־שינען, וועלכע האבען אָנגעגריפען דיא שטארקערע דייטשע לופט פלאָטע, האט זי געשפאָלטען און צווייען און האט העלפט — פיער פון אכט — פערניכטעט.

איבעראראשענדע נייעס איז געוויס געווען דאס וואס סער ראדזשער קיסעמענט אן אנפערטרויטער ענגלישער בעאמטער, וועלכער איז נים לאנג צוריק געוואָרען א פערעטהער אין א שותף־קאָנספיראטאר צו וויילהעלמען, איז געבאפט געוואָרען פונקט ווי ער האט נאָר וואס געהאט געלאנדעט, מיט צוויי פריינד, פון א דייטשען סוב־מארין אויף דעם מערב ברעג פון אירלאנד. ער איז געגומען געוואָרען קיין לאָנדאָן וואו ער וועט געמשפט ווערען פאר פער־ראטה. א דייטשע הילפס שיף, וועלכע האט נעמאכט א פערזוך צוצוקומען צום מערב אירלענדישען ברעג מיט פראכט בע שטעהענד פון קריעגס מאטעריאלען, איז געפאנגען געוואָרען פון אן ענגלישער פאט־רול שיף. די דייטשע מאנשאפט האט זי דאן געזונקען.

אזוי שנעל ווי דיעזע נייעס איז פער־עפענטליכט געוואָרען האבען ביידע, 'אונ־צופריעדענע" פארטייען, די "סינן פיי־נערס" און די לארקיניסטען, אנגעהויבען א רעוואָלוציאָנערען קריעג.

די רעוואָלוציאָנערען האבען פערכאפט דעם פאסט אפיס, בעטהנאל און סיינט סטעפענס גרין און אנדערע פונקטען, און זיינען פון טרופען ארומגערינגעלט געוואָר־רען. פון די לעצטע נייעס שיינט עס דאס די אלע פונקטען זיינען פון זיי צור־ריקגענומען געוואָרען.

אונרוהען האבען אויף אויסגעבערא־כען אין אנדערע צענטערן, אויסער דובלי־לין. ווי עס זעהט אָבער אויס איז דאס שוין כמעט ווי אונטערדריקט.

דיענסטאג פריה האט א פלאטע פון דייטשע קרייעגס קרייצערס געמאכט אן אטאקע אויף לוועסטאפט און יארמוטה אויף דעם מזרח ברעג פון ענגלאנד. זייא האבען באמבארדירט לאוועסטאפט גאנצע צוואנציג מינוטען און האבען געטויטעט פיער פערזאָן. זיי האבען געמאכט בע־דייטענדען מאטעריעלען שאדען. דריי צעפפעלין אָנפאלען זיינען געמאכט גע־וואָרען אויף די דרום קאוסטס פון ענג־לאנד. די ערשטע אטאקע האט געשעדיגט און געטויטעט איינינע פערזאָן. דיא אנדערע צוויי זיינען פערטריבען געוואָרען דורך'ן פייער פון די ענגלישע אנטי־לופט שיפען קאנאָנען. די דייטשע פלאָ־טע איז פעריאָרט געוואָרען פון ענגלישע לייכטע קרייצער און פאטרול שיפען.

ביי ווערדון, זעהט אויס, האבען זיך די דייטשע גבורות און נצחונות געענדיגט, אלע זייערע אטאקען זיינען מיט גרויסע פערלוסטען צוריק געשטויסען געוואָרען. פערקעהרט, די פראנצויזען האבען נאָר געמאכט איינינע ערפאָלגרייכע אטאקען אין צפון פון ווערדון.

אויף'ן קאוקאז האבען די רוסען געהאט א זייג אין דרום פון ביטליס און זיי גע־הען אויף באגדאד.

אין מזרח אפריקא בעריכטעט גענעראל סמוטס פראָגרעס.

פון מעסאפאטאמיען קומען די טרויע־רינע נייעס דאס גענעראל טאונסהענד וועלכער איז געווען פערשפארט אין קוט־על אמארא איז געצוואונגען געווען זיך אונטערצוגעבען מיט אונגעפעהר צעהן טויזענד מאן זאנסט וואָלטען זיי דארט פון הונגער געווען אויסגענאנגען.

לאקאוט אין קלאוק טרייד

ניו יארק אפריל 30

ארום 20 טויזענד קלאוק און סקוירט מאכער, וועלכע האבען געארבייט אין דיא שעפער, וועלכע בעלאנגען צו מיטגליעדער פון דער קלאוק, סוט און סקוירט מאנופעק טשורערס פראטעקטיוו אסאָסיאיישאן זיי זיינען געבטען אויסגעשלאסען געוואָרען. די אסאָסיאיישאן באסעס האבען זייער סטראָ שונאָק דורך געפיהרט. זייערע שעפער פיסטעווען. די 20 טויזענד ארבייטער זיינען ארבייטלאז, און אין דער גרויסער קלאוק און סוט אינדוסטריע איז איינגע־טראטען א קריזיס.

לויט דער פעראָרדנונג פון דער יוניאָן האבען די ארבייטער זיך פאָלשטענדיג דרך הגיג פערהאלטען ווען זיי האבען בעקומען דעם "מוף צעטעל", דעם נאָטיס וואס האט זיי מיטגעטהיילט אז זיי דארפען מעהר נים קומען צו דער ארבייט.

רוהיג האבען די ארבייטער צוגענער־מען זייערע ארבייטס כלים, איינגעפאקט אין פעקלאך און פערלאָזען די פלעצער, וואו זיי האבען יאהרען לאנג געהארעוועט פאר א לעבען. די ארבייטער פון דיא מעהרסטע שעפער זיינען גענאנגען אין די אָפיסעס פון דער יוניאָן וואו מען האט זיי ווידער געהייסען זיך האלטען אזוי רוהיג ווי נאָר מעגליך און זיך פערדרענען צו קומען צו דעם 1־טען מאי פאראר.

אין פיעלע שעפער האבען די ארבייטער ארויסגעבראכט שנאפס און צוביים און האבען געמאכט רעגעלע פארטיעס, מיט רעדעס און טאסטען, און אין א סך שעפער האבען די באסעס אליין אנטהייל גענומען אין די פארטיעס, האבען מיטגעטרונקען און געזונגען די אסאָסיאיישאן.

די אנשטעקענדע קראנקייטען אין טאראנטא

פון א סטייטמענט וועלכער איז ארויסגעגעבען געוואָרען פון פאבליק העלט דעפארטמענט פאר'ן מאָנאט אפריל איז צו זעהען אז פאר דעם מאָנאט זיינען בע־ריכטעט געוואָרען 95 קייסעס פון טובער קאָלאָזעס, דאס הייסט עס איז מיט 55 קייסעס מעהר ווי אין מאָנאט מערץ, ווייל אין יענעם מאָנאט זיינען בלויז געווען 40 אזעלכע קייסעס.

עס האבען זיך בעוויזען מעהר קאָנ־טאמפשענזיקעס.

עס האט זיך אויף דעם מאָנאט פערגרע־סערט די צאָהל וועלכע האבען געליטען פון טייפאר פיבער. דעם מאָנאט זיינען געווען 16 קייסעס פון טייפאר פי־בער, און אין מערץ זיינען בלויז געווען דריי אזעלכע קייסעס.

סקארלאט פיבער איז דעם מאָנאט געווען 92 קייסעס און אין מערץ בלויז 87 אזוי איז אויך געווען אין אנדערע קראנק הייטען וועלכע ווערען געמאָלדען צו דעם דעפארטמענט.

פון אלע ציפערען איז צו זעהען אז אין מאָנאט אפריל האט די טאראנטאר בע פעלקערונג געליטען פון מעהר אנשטעקענ־דע קראנקהייטען ווי מיט א מאָנאט פריי הער.

דער סטרייק ביי מר. בראנאטשטיינען געסע־טעלט

עס פרעהט אונז מיטצוטהיילען דאס דער סטרייק פון די רענפיקערס ביי מר. גראנאטשטיין איז געסעטעלט און דאס די ארבייטער געהען היינט ארויף ארבייטען.

מר. גראנאטשטיין נים נאָך אלע פאָדע־רונגען פון די ארבייטער.

מיר בעגריסען ביידע צדדים.

מר. גראנאטשטיין האט געהאנדעלט ווי אן אנשטענדיגער אידישער סוחר וואס ער האט זיך נים איינגעקשנט שטארק און נאכגעגעבען זיינע מענשען וואס זיי האָ־בען פערלאנגט.

און די ארבייטער בענריסען מיר מיט זייער אחדות. זאָל דאס זיין פאר זיי א לעהרע, אז אויב זיי וועלען זיך האלטען איינס און רעספעקטירען זיך אליין וועט זיי דער בעל הבית מעהר רעספעקטירען און ער וועט זיי תמיד נאכגעבען אויב זיי וועלען פאָדערען דאס וואס זיי קומט על פי יושר.

מען האט איהם צו־ערשט נים דערקענט

ניו יארק אפריל 30

דער קראָרספאָנדענט פון דער "וואָרלד" אין לאָנדאָן מעלדעט אז ווען סער ראדזשערס איז צו ערשט ארעסטירט געוואָרען האט מען איהם, נים דערקענט, דאס הייסט מען איז נים געווען זיכער אז דאס איז ער, ווייל ער האט זיך געלאָזט אָב גאָלען זיין באָארד, אָבער ביים אנקומען אין דובלין האט מען איהם שוין גוט דער־קענט, און ער האט צוגעגעבען אז דאס איז ער.

אין לאָנדאָן איז דער פערלאנג זעהר גרויס אז דער סער קאָמענטס זאָל וואס שנעלער געשטעלט ווערען צום גערעכט און זאָל הינגעריכטעט ווערען.

די בעוויזיג געגען איהם זיינען גאנץ שטארקע, עס זיינען דא זאנאר בעוויזיג געשריבען מיט זיין אייגען האנד שריפט.

דער פאלס סארדזשענט העט דארפען אליין צאהלען

ווי בעוואוסט האט מרס. אלטמאן גע־וואוינען 15 חודערט דאָלאר דעמערזשענס פון פאלס סארדזשענט מעדשארי פון נומער צוויי פאלס סטרייטאן פאר ארעס־טירען זי אהן א וואראנט.

דער סיטי לאייער וועלכער האט מעדז־שארין פערהאנדלונג האט עריקלערט אז די שטארקע האט בלויז דעם סארדזשענט געגעבען א לאייער אבער דאס געלד וועט מערזשארי אליין דארפען צאהלען, ווייל די שטארקע האט דערמיט גאר נישט צו טהאן. ווייב ער האט געמאכט א וועלכען מאכט, א רודרכטאל איז עס געווען אויף זיין אייגענעם רעכענונג.

צופיעל עקסידענטען

די אונגעוועהנליכע צאָהל עקסידענ־טען וועלכע האבען געטראָפען לעצטענס אין שטאדט, האט געמאכט אונזער פאָלי־ציי פון טאָראנטא צו דענקען וואס טהאָן, אז די צאָהל זאָל פערקלענערט ווערען.

די מעהרסטע עקסידענטען זיינען פון מאָטאָר סייקעלס, קארס, אויטאָמאָביל־ען און פערד און וועגען.

אין איין דיווזשיאָן האט אין איין פון דריי טעג געטראָפען זעקס עקסידענטען, לעצטע וואָך.

די מעהרסטע קרבנות זיינען קליינע קינדער וועלכע האבען זיך געגומען שפיע־לען אין גאס ווייל דער ליעבער זומער איז אנגעקומען.

די פאָליציי טראכט ווי אזוי צו פער־קלענערן די עקסידענטען, און צו זעהען אז די פערשידענע דריווערס זאָלען זיין פאָרזיכטיגער.

וויכטיג פאר אדווערטייזער

קלאסיפיצירטע, קליינע, אדווער־טייזמענטס מוזען אריינקומען אין אפיס פון „אידישען זשורנאל" נים שפעטער ווי 4 אוהר נאָכמיטאג, כדי זיי זאָלען ער־שיינען אין קומענדען מאָרגען נומער.

גרויסע אדווערטייזמענטס מוזען אריינקומען מיט א טאג פריהער ווי די קלאסיפיצירטע בדי צו ערשיינען אין זעכ־בען נומער.

נעלד געשיקט

מר. ה. ווייגבערג פרעזי־דענט פון דעם „אידישען זשורנאל"

שיקט געלד קיין רוסלאנד ביים פאנעם קורס.

33

סענט (פארזרובעל)

מיר שיקען אויך טעלעגראפיש

געלד געשיקט פאר אלע פרהיילען פון דער וועלט.